

Plenum

Torsdag 5.4.2018 kl. 15.59—20.07

2.1. Muntlig fråga om nedskärningarna i grundtryggheten (Pia Viitanen sd)

Muntligt spörsmål MFT 42/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Socialdemokratiska riksdagsgruppen inleder den muntliga frågestunden. Ledamot Viitanen, varsågod.

Debatt

16.01 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Me olemme tilanteessa, jossa talous kasvaa, työllisyys kohenee, verotulot kasvavat — hyvä näin. Mutta samaan aikaan meidän täytyy huomata, että osa ihmisistä on jäänyt tästä kasvusta paitsi. Hallitus on leikannut lapsilisiiä, kotihoidon tukea, eläkkeitä, työttömyysturvaa, ja kyllä nämä ihmiset ovat huomanneet ikävällä tavalla, että joka vuosi kauppaan mentäessä se rahapussi on ollut entistä kevyempi.

Puhemies! Olemme tilanteessa, että keskustavetoinen hallitus jälleen aikoo leikata perusturvaa. Ja nyt kysynkin teiltä, arvoisa ministeri Mattila, kun kehysriihi koittaa, eikö nyt olisi kuitenkin aika löytää sydän ja inhimillisyys ja eikö nyt olisi aika sille, että kasvu kuuluisi kaikille, ei vain rikkaille. Kysynkin: olisiko aika nyt perua tulevat leikkaukset indeksiin ja perusturvaan?

16.02 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin sehän, että hallitus leikkaa kaikesta, ei pidä paikkaansa. [Paavo Arhinmäki: Ei se rikkailta leikkaa!] Meillä on toteutettu pitkäaikaiseläkeläisten kertaluontoinen eläketuki eli niin sanottu Lex Lindström, meillä on korotettu myöskin takuueläkkeitä, meillä on meneillään perustulokeilu. Ne eivät ole leikkauksia.

Mitä tulee sitten indeksijäädytyksiin, ne koskevat myös montaa muuta ministeriötä ja sosiaali- ja terveysministeriössä myöskin peruspalveluministeri Saarikkoa, ja ne, mitä kehysriihessä tapahtuu, ovat varmasti koko hallituksen päätöksiä, eivät yksittäisen ministerin, ja ne neuvotellaan ja päätetään siellä.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.03 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä luulen, että teidän vastauksenne ei nyt kyllä riittänyt sille pienituloiselle suomalaiselle ihmiselle, joka on joutunut leikkausten uhriksi. Tosiasia on ollut se, arvoisa ministeri Mattila ja hallitus, että hallitukselta on joka kerta rahat loppu silloin, kun puhutaan työttömistä, opiskelijoista, eläk-

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

keensaaajista tai lapsiperheistä, ja samaan aikaan hallituksen rahaa kyllä on riittänyt miljoonaperintöjen verotuksen keventämiseen. Tämä ei vain kerta kaikkiaan ole oikein. Tässä ovat teot ja puheet ristiriidassa. Keskustasta kuullaan viikonloppupuheita, joissa vaaditaan eläkeläisille oikeuksia, ja päinvastoin käy: tässä salissa leikataan eläkkeitä hallituspuolueiden toimesta.

Arvoisa puhemies! Niinpä kysyn teiltä uudestaan, ministeri Mattila: Teillä on valta tuoda esitys kevään kehysriiheen siitä, että enää ei tehdä leikkauksia perusturvaan. Sosiaalidemokraatit ovat tätä vaatineet ja vaadimme edelleen. Ministeri Mattila, onko teillä rohkeutta tuoda esitys kehysriiheen siitä, että perusturvaa ei enää leikata?

16.04 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt te kyllä käytätte totuutta säästeliäästi. Kuten jo äsken totesin, ei hallitus ole leikannut kaikesta. Ja minusta on arvo sinänsä myös se, että talous on kasvanut ja työllisyys on parantunut.

Siitä, mitä kehysriihessä tapahtuu, mikä on kehysriihen kokonaisuus — siitä lopputulemasta — vastaa koko hallitus, ja julkisen talouden ja valtiontalouden kokonaisuudesta vastaa valtiovarainministeri ja kaikki puolueet yhdessä. Se, mikä tulee kehysriihestä, on hallituksen esitys, ei yksittäisen ministerin esitys. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Te olette esittelijä!]

Ja vastaan vielä: Hallitus ei ole kaikesta perusturvasta leikannut. Juuri ne, mitä äsken luettelini, eivät ole leikkauksia.

16.05 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Mattila, ei tästä kyllä nyt kiertelemällä pääse irti. Kukas sinne kehysriiheen sen esityksen tuo muuta kuin asiasta vastaava ministeri? [Eduskunnasta: Aivan!] Ja kun te sanotte, että hallitus ei ole leikannut kaikilta, niin yhdeltä osin se pitää paikkansa: erityisesti rikkaat ovat olleet tämän hallituksen suosiossa ja suojassa. Uusia veroetuja on räätälöity toinen toisensa perään, ja jos edes osa näistä rahoista käytettäisiin siihen, että kasvu todella kuuluu kaikille, myös työttömille ja eläkkeensaajille, niin se olisi ensimmäinen askel oikeudenmukaisuuteen.

Arvoisa ministeri, se, mitä te puhuitte takuueläkkeestä, on kaunis tarina, mutta esimerkiksi sosiaali- ja terveysalojen kattojärjestöjen mukaan ne indeksijäädetykset johtavat siihen, että tasoa tämän hallituksen aikana leikataan yhteensä 300 euroa vuodessa eläkkeensaajalta, pienituloiselta eläkkeensaajalta. [Pia Viitanen: Siis leikataan!] Ministeri Mattila, vielä kerran kysyn: aiotteko [Puhemies koputtaa] te tuoda esityksen indeksileikkausten perumisesta hallituksen kehysriiheen? Kyllä vai ei?

Puhemies Paula Risikko: Siellä pyysi ministeri Orpo puheenvuoron. — Olkaa hyvä.

16.06 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan aloittaa siitä, että totean, että kyllä tämä hallituksen politiikka vain tuottaa tulosta, kuten edustaja Viitanen hyvin täällä totesi. Talous kasvaa, nyt jo toista vuotta peräkkäin, vahvasti. Työllisyys paranee merkittävää tahtia. Me olemme pääsemässä 72 prosentin työllisyysasteeseen. Kymmenentuhannet ihmiset ovat saaneet töitä. Meillä on tänään noin 70 000 työllistä enemmän kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömyys on laskenut kymmenillä tuhansilla, nuorisotyöttömyys tuhansilla. Tämä on parasta, mitä me voimme

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

tehdä Suomessa eriarvoisuuden, köyhyyden estämiseksi. Tämä on parasta. Mutta siitä huolimatta, hyvät kollegat, meidän on huolehdittava siitä, että me saamme velkaantumisen taistumaan. Näistäkään upeista uutisista huolimatta me emme ole vielä saaneet sitä valtion velkaantumista kuriin. Viime vuonnakin velkaa on jouduttu ottamaan noin 3 miljardia. Tämä teidänkin pitäisi muistaa. Hyvänä aikana velkaantuminen pitää saada seis ja hyvänä aikana, vanhan kansanopetuksen mukaisesti, pitäisi saada myöskin sukanvarteen jotain jäljelle. Ja kun minä kuuntelen teidän puheitanne, [Puhemies koputtaa] kun te lupaatte kaiken kaikille, [Puhemies: Aika!] niin taas sitä mennään. [Naurua]

16.07 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä tässä varsin kuvaavaa on, mihin tässä valtiovarainministerikin oman edellisen puheenvuoronsa lakkautti. Tai kun me aloitimme täältä oppositiosta kysymään tästä eriarvoisuuskehityksestä, niin tuolla oikealla puolella hallituspuolueen edustajat naurahtelivat ja puhuivat, että taasko ne kysyvät eriarvoisuudesta. [Paavo Arhinmäki: Nauroivat!] Ja kyllä, me kysymme eriarvoisuudesta niin kauan kuin te harjoitatte politiikkaa, joka lisää eriarvoisuuden kasvamista. [Oikealta: Höpö höpö höpö!]

Tässä on vasta tehty SOSTEn selvitys, jossa on selkeä esitys siitä, miten teidän politiikanne on vaikuttanut ihmisten elämään. Juho Saaren työryhmän raportti: siellä hyviä esityksiä, miten voidaan helpottaa ihmisten elämää. Lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttilan puhutteleva kertomus siitä, missä tilanteessa lapset ja lapsiperheet tällä hetkellä elävät: yli 110 000 lasta elää alle köyhyysrajan, 500 000 työssä käyvää ihmistä [Puhemies: Kysymys!] elää alle köyhyysrajan. Yksinkertainen kysymys, mikä alussa esitettiin: aiotteko perua [Puhemies koputtaa] nämä indeksileikkaukset?

16.08 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen talouspolitiikka on toiminut myöskin eriarvoisuuden näkökulmasta. Eli VATT ja THL julkistivat pääsiäisviikolla tutkimuksen väliraportin, jossa todetaan, että hallituksen toimet työllisyyden kasvattamiseksi ovat pienentäneet taloudellista eriarvoisuutta sillä tavalla, että se on kompensoinut sen, mitä kipeillä leikkauksilla valitettavasti on tehty. Se on selvä asia, että täytyy toimia tehdä jatkossakin. Juho Saaren työryhmä teki erittäin hyvän pohjatyön siihen, mitä jatkossa pitäisi tehdä. [Vasemmalta: Teettekö te?] Nyt hallitus käy huolella läpi niitä ehdotuksia, joita Juho Saaren työryhmän jäsenet suosittelivat tehtäväksi, aloitettavaksi jo tämän hallituskauden aikana, ja näihin ehdotuksiin palataan kehysriihessä.

16.09 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hienoa, että talous kasvaa. On hienoa, että työllisyys paranee. [Oikealta: Kiitos!] Siitä voidaan kiistellä, mitkä ne syyt ovat, mutta me olemme kaikki tyytyväisiä siitä, että näin tapahtuu. Varmaan osa on tämän hallituksen ansiota, osa edellisen, mutta ehkä Euroopan keskuspankillla on aika iso merkitys siinä, että nyt menee paremmin. Mutta se oleellinen juttu tässä on se... Pääministeri Sipilä, olen teidän kanssanne täysin eri mieltä siitä, että tämä talouskasvu ja työllisyyden parantaminen parantavat niitten ihmisten elämää, joilta on leikattu. Ne ovat pieniä eläkeläisiä, joilta indeksikorotukset on leikattu, jotka eivät pysty vaikuttamaan työllisyyden kautta omaan elämäänsä — ne ovat ihmisiä, jotka eivät ole työelämässä — ja opiskelijoita, joilta on leikattu, 28 prosenttia opintorahasta on leikattu. Näitten ihmisten osalta tilanne ei ole parantunut laisinkaan. Olen todella tyytyväinen, että työllisyys on parantunut, työttömyys on vähentynyt, talous kasvaa. Mutta näitten ihmisten elämä ei ole parantunut, ja sen

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

takia kysyn, ministeri Mattila: oletteko valmis korjaamaan ne indeksileikkaukset, mitä on tehty? [Pia Viitanen: Viidettä kertaa kysytään!]

16.10 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin, täällä kysyttiin perusturvasta, siitä, että leikataan perusturvasta. Ymmärrätte kyllä varmasti sen, että se ei ole yksin minun ja minun ministeriöni alaisuudessa. [Vasemmalta: Tuotteko esityksen?] Perusturva kuuluu kaikille, ja se koostuu etuusjärjestelmästä, se koostuu peruspalveluista. Tällä hetkellä hallitus ponnistelee nimenomaan muun muassa peruspalvelujärjestelmän ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamiseksi, ja on paljon tehty töitä.

Sitten toiseksi, indeksit eivät ole sellaisia, mistä ainoastaan minä STM:ssä päätän. Ettehän te edes yksilöi, mistä indekseistä on kysymys. Koska me tiedämme [Li Andersson: Kela-indekseistä!] — kyllä — mitkä indeksit vaikuttavat mihinkin etuuteen ja millä tavalla se kokonaisuus muodostuu, siitä vastaa hallitus ja siitä keskustelea ja neuvottelee kehysriihi ja valtiontalouden kokonaisuudesta, aivan oikein, vastaa valtiovarainministeri.

16.11 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Mattila on siinä mielessä oikeassa, että ei hallitus sentään ihan kaikesta ole leikannut. Mutta hallitus on leikannut merkittävästi niin koulutuksesta kuin sosiaaliturvasta, muun muassa Kela-indeksien jäädytyksen muodossa, ja todellakin toivon, että ministeri Mattilakin ymmärtää, että nimenomaan niistä indekseistä nyt tässä keskustelussa on kyse. Nämä sosiaaliturvaan tehtävät leikkaukset ovat kohdistuneet erityisesti pienituloisiin eläkeläisiin, opiskelijoihin ja pitkäaikaistyöttömiin, jotka eivät hyödy niistä vaikutuksista, joista pääministeri tässä äsken puhui, koska nämä ihmiset eivät ole siirtyneet töihin. Niiden kohdalla, jotka elävät perusturvan varassa, hallitus ei ole tarjonnut yhtään mitään muuta kuin heidän asemaansa kurjistavia leikkauksia. [Oikealta: Lisää työtä!] Nyt hallitus ylpeilee sillä, että työllisyys on parantunut, että talous kasvaa, ja rahastakaan hallituksella selvästikään ei ole puutetta, kun on käytetty lähes puolitoista miljardia veronkevennyksiin. Vastatkaa nyt suomalaisille pienituloisille, milloin on heidän vuoronsa nauttia tästä talouskasvusta.

16.12 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä siis se, että työllisyys paranee, auttaa kymmenientuhansien ihmisten tilannetta suoraan. [Vasemmalta: Entäs eläkeläiset?] He pääsevät työn syrjään kiinni, meidän julkinen talous paranee. Ja miten tämä auttaa silloin pienituloisimpia ja vaikka eläkeläisiä? Se auttaa sitä kautta, että jos meidän valtiontalous on kunnossa, niin me voimme huolehtia meidän tärkeistä hyvinvointipalveluistamme. [Li Andersson: Te olette leikanneet niitä!] Me voimme taata vain ja ainoastaan korkean työllisyysasteen kautta sen, että vaikealla 20-luvullakin, jolloin meidän ikääntymishaasteemme tulevat kovasti vastaan, me pystymme huolehtimaan meidän palvelulupauksestamme ja meidän eläkelupauksestamme. Mutta me tarvitsemme siihen sen työn ja työn tekemisen, korkean työllisyysasteen, toimivia yrityksiä — tähän ei ole mitään oikotietä. Siksi me olemme tehneet sitä talouspolitiikkaa ja veropolitiikkaa, mitä me teemme, ja meidän täytyy jatkaa ja me jatkamme tätä hyvää politiikan linjaa. Mutta meidän pitää pitää kiinni myöskin siitä tärkeästä osasta eli julkisen talouden tasapainottamisesta ja siitä säästöohjelmasta, jonka me olemme neljä vuotta sitten tehneet, ja siltä pohjalta me menemme sinne kehysriiheen.

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

16.14 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ministeri Orpo, me olemme täsmälleen samaa mieltä siitä, että on tärkeää, että työllisyys on saatu paranemaan, talous kasvamaan. Ne ovat kaikki erittäin tärkeitä suomalaisen julkisen talouden ja koko yhteiskunnan tulevaisuuden kannalta. Mutta te ette nyt tahdo ymmärtää sitä, että tämän hallituksen, pääministeri Sipilän ja ministeri Orpon hallituksen, perusteilla on tehty leikkauksia ihmisten perusturvaan indeksien muodossa ja muillakin tavoilla, nostettu kustannuksia, mikä on johtanut siihen, että toreilla ja turuilla tulee ihmisiä vastaan, jotka puollittavat lääkkeitä sen takia, etteivät pysty lääkkeitä ja ruokaa ostamaan samaan aikaan. Tämä on, ministeri Orpo, se totuus, minkä tämä hallitus on rakentanut näitten ihmisten, pienituloisten suomalaisten, heikoimmassa asemassa olevien ihmisten kohdalla, jotka eivät voi työllistyä tai olla työelämässä mukana. Se on teidän korjattavanne asia. Viimeinen mahdollisuus tällä hallituksella korjata näitä asioita edes osaksi on se, mitä kehysriihessä tapahtuu. Pyydän vastausta, ministeri Mattila, teiltä nyt: oletteko te valmiit korjaamaan näitä indeksejä, tuomaan esityksen siitä, että Kela-indeksileikkaukset peruutetaan? [Vasemmalta: Tuotteko esityksen? — Jukka Gustafsson: Onko sinisillä linjaa, kertokaa?]

16.15 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vielä kerran: Se, että hallitus olisi leikannut kaikesta, ei pidä paikkaansa. [Välihuutoja] Meillä on edelleen voimassa oleva perustulokokeilu, josta saadaan vuoden lopussa tuloksia. Meillä on toteutettu pitkäaikaistyöttömien eläketuki eli Lex Lindström. Meillä on korotettu takuueläkettä ja perusturvaa. Se koostuu siis etuusjärjestelmästä ja peruspalveluista. Peruspalveluita ollaan uudistamassa. Meillä on lukuisia hallituksen kärkihankkeita, jotka ovat nimenomaan kehittämässä meidän peruspalvelujamme. Lääkekatto on myöskin laskenut, ja meillä on meneillään myöskin samalla juuri lääkekuluja tarkasteleva työryhmä, jonka tuloksia meillä on lupa toukokuuhun mennessä odottaa.

Se vielä, että tämä indeksikysymys koskettaa useaa ministeriötä. Se ei ole yhden ministeriön asia. [Välihuuto] — KEL-indeksi, kyllä, mutta myöskin STM:ssä muut. — Ja sitten se, [Puhemies: Aika!] että valtiontalouden kokonaisuudesta päättää hallitus. Kehysriihessä neuvottelee koko hallitus.

16.16 **Arja Juvonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kenttäpostia: Oulaisissa 78 vuotta täyttävä mieshenkilö toi minulle lääkelistansa. Se on tässä: 14 lääkettä, joista 8 on tauolla sen takia, että tämä mies ei pysty niitä ostamaan, koska ei ole rahaa. Hän joutuu valitsemaan leivän ja lääkkeen välillä. Minä kysyn teiltä ja kysyn myös meiltä kaikilta, koska meidän olemme kaikki tavallaan syllisiä hallituskaudesta toiseen, sinne lääkkeisiin on juuri tehty niitä säästöjä: eikö olisi aika sanoa, että nyt on tullut tämä raja täyteen ja kohtuus kaikessa, ja nyt kehysriihessä ottaa tämä erityiseen huomioon? On erittäin väärin, että tämä ihminen tämän lääkelistansa kanssa, joka kertoi, että saa myös julkistaa, lähestyi ja kertoi tämän surullisen tarinansa, kuten myös ikääntyneiden tilanne yleensäkin.

Mitä aiotte mahdollisesti tehdä hoitajamitoitukselle? Kotihoidossa asiakkaat lisääntyvät ja hoitajat vähenevät. Tämä on myös THL:n tutkimuksen mukaan totta. Pidätkö siellä hyvän huolen siitä, että hoitajia riittää?

Puhemies Paula Risikko: Pääministeri Sipilä haluaa vastata.

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

16.17 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä moni työttömän perhe on ollut ihan vastaavassa tilanteessa. Nyt 85 000 työtöntä on saanut töitä ja heidän tilanteensa on parantunut, yli 30 000 pitkäaikaistyötöntä on saanut töitä ja heidän tilanteensa on parantunut, mutta se on totta, että kaikilla Suomessa ei mene vielä hyvin. Meidän on pakko laittaa talouden pohja kuntoon, jotta voimme huolehtia kaikista, ja tässä kehysriihessä tämä talouden iso kuva on nyt kunnossa, mutta meidän pitää pitää kiinni siitä menojen kehyksestä. Se pieni liikkumavara, mitä meillä on, meidän prioriteettimme on siinä, että tätä työllisyyskehitystä edelleen vahvistetaan ja sitä pientä liikkumavaraa, mitä on, toisaalta käytetään sitten siihen, että kaikkein huonoimmassa asemassa olevien ihmisten tilanne paranisi.

16.18 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen leikkauspolitiikka on kyllä ollut hyvin valikoivaa. Te ette pystyneet muun muassa leikkaamaan 4 miljardin tehostomista yritystuista, mutta pystyitte leikkaamaan valtavasti koulutuksesta ja tutkimuksesta.

Olemme saaneet viime vuosina kuulla koulutusjärjestelmämme ahdingosta, kun oppimiserot kasvavat ja koulutuksellinen tasa-arvo valitettavasti rapautuu. Kysymys kuuluu, aikooko hallitus vihdoinkin kääntää kurssia ja panostaa kehysriihessä muun muassa osamiseen. [Sari Sarkomaa: Kurssi kääntyi jo!]

Arvoisa puhemies! Julkisessa keskustelussa on nostettu esiin muun muassa toisen asteen maksuttomuuteen panostaminen. Tämä on ollut keskustelussa. Joka neljäs opiskelija kertoo, että huono rahatilanne on vaikuttanut opintojen keskeyttämiseen. Aikooko hallitus edistää muun muassa maksutonta toista astetta tulevassa kehysriihessä?

16.19 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. Edustaja kysyi, aikooko hallitus kääntää kurssia ja miltä esimerkiksi koulutuksen rahoitus näyttää. Tähän voi todeta sen, että jo viime vuonna puolivälitarkastelussa hallitus teki merkittäviä päätöksiä, joilla pystyttiin täsmäkohteisiin resursseja myöskin koulutusjärjestelmässämme lisäämään niin, että juuri mainittuihin kysymyksiin esimerkiksi oppimistuloksista ja niiden laskusta voitaisiin puuttua. Siellä tehtiin päätöksiä varhaiskasvatukseen liittyen, varhaiskasvatusmaksuja alennettiin. Peruskoulun tasa-arvorahoitusta lisättiin, se kaksinkertaistettiin tämän vuoden budjettiin. Tuemme myöskin heikompien alueiden kouluja kehittämisessä, jotta alueellinen tasa-arvo voisi toteutua.

Tällä hetkellä valmistelomme myöskin osana tätä kehysriihiprosessia toimia, joilla voidaan huolehtia osaavan työvoiman saatavuudesta Suomessa nyt, kun kasvu vetää.

16.20 Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Siltä osin kuin tämä koskettaa minun toimialaani, eli esimerkiksi opintotuen osalta, parhaillaan keräämme nimenomaan tietoa siitä, miten tehokkaimmin voitaisiin korjata tämä toisen asteen täysin olemassa oleva ja esiin ottamamme ongelma siitä, että noin neljäsosa kokee selvästi ongelmaksi nämä pääasiassa kirjojen aiheuttamat kustannukset.

Tässä yksi hyvin varteenotettava keino, josta minulla on jo selvitys omassa ministeriössäni pitkällä, on oppimateriaalilisa opintotukeen näille pienituloisten perheiden toisen asteen opiskelijoille. Tätä kautta voitaisiin saada melko huokealla hinnalla verrattuna koko-

Punkt i protokollet PR 30/2018 rd

naan maksuttomaan toiseen asteeseen korjaus nimenomaan näiden pienituloisten perheiden opiskelijoiden tilanteeseen. Tästä pääsen kertomaan ainakin nämä kustannuslaskelmat ihan lähiviikkoina eduskunnalle ja koko Suomelle, joka varmasti tästä asiasta on kiinnostunut.

Puhemies Paula Risikko: Ja sitten vielä kysymyksen alkuperäinen esittäjä, edustaja Viitanen.

16.21 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä vähän ihmettelen näitä ministerin vastauksia. Kyllä se vaan on varmasti niin, että se pienituloinen eläkkeensaaja tai lapsiperhe kauppaan mennessään tietää, onko siellä rahapussissa enemmän vai vähemmän rahaa, eikä näitä kärkihankkeitakaan nyt, ministeri, voi syödä.

Täällä kerrottiin siitä, että eläkkeensaajilta leikkautuu 300 euroa vuodessa. Täällä kerrottiin siitä lapsiasiainvaltuutetun hätähuudosta, että meillä on köyhiä lapsia enemmän. Tämä hallitus nostaa lapsiperheiden verotusta tälle vuodelle. Poliitiikka on tämänsuuntaista, ministeri. Teille esitettiin kysymys, voittaisiko nyt inhimillisyys ja voimitteko te ministerinä tehdä teidän toimivaltaanne kuuluvan esityksen, jolla te peruisitte tulevat Kela-indeksien leikkaukset eli leikkaukset perusturvaan, ministeri. Miksette halua edes ajatella tekevänne tällaista esitystä kehysriihessä? Voisiko vielä toivo elää?

16.22 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Minusta te, edustaja, vastasitte itse kysymyksenne mahdottomuuteen siinä, kun te nostitte esille eläkeläiset, lapsiperheet, monet muut ryhmät, eli te ette eritellyt sitä, mistä nämä indeksit [Naurua — Välihuutoja vasemmalta] — ne ovat monet indeksit, jotka juuri vaikuttavat tähän tuloksen kokonaisuuteen.

Sitten se, että budjettiriihi on hallituksen riihi. Se on hallituksen yhteinen päätös, tahtotila, jossa päätetään koko kehyksestä. Ei siitä yksi ministeri tässä ja nyt voi neuvotella, vaan sen tekee koko hallitus. [Hälinää]

Frågan slutbehandlad.